

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІХ
ПРОГРАМАХ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ:
ВІД КОНЦЕПЦІЇ ДО ПРАКТИКИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(26–27 листопада 2025 року)

Харків 2025

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

цінності сталого розвитку в діяльність компаній через екологізацію продуктового портфеля, впровадження інноваційних технологій і комунікацію з клієнтами на основі принципів прозорості та соціальної відповідальності.

Прикладом є впровадження програм енергоефективності та екологічного брендингу в діяльність європейських залізничних операторів — Deutsche Bahn (Німеччина), PKP Intercity (Польща), які реалізують проєкти зі зниження викидів CO₂ і підвищення частки використання відновлюваних джерел енергії. В Україні аналогічні ініціативи реалізують на базі АТ «Укрзалізниця», що просуває концепцію «зеленої логістики» і популяризує інноваційні рішення для пасажирських і вантажних перевезень.

Включення принципів сталого розвитку в освітні програми з маркетингу дає змогу формувати у здобувачів системне розуміння взаємозв'язку між економічною ефективністю і соціально-екологічною відповідальністю бізнесу. Це сприяє підготовці фахівців нового покоління, здатних розробляти і реалізовувати конкурентоспроможні маркетингові стратегії відповідно до глобальних трендів.

1. Котлер Ф., Келлер К. Л. Marketing Management. Вид. 16-те. Harlow: Pearson, 2022. 816 с. ISBN 9781292405162.
2. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. Київ: Наш Формат, 2020. 348 с.
3. Deutsche Bahn. URL: <https://www.deutschebahn.com> (дата звернення: 22.09.2025).
4. АТ «Укрзалізниця». URL: <https://uz.gov.ua> (дата звернення: 20.09.2025).

*Канд. екон. наук, доцент кафедри
маркетингу, комерційної
діяльності та економічної теорії
О. Ю. Александрова,
асистент **О. В. Салащенко***

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасні виклики, що постають перед Україною, зумовлюють необхідність інтеграції принципів сталого розвитку в освітній процес закладів

вищої освіти. Одним із основних інструментів формування компетентностей майбутніх фахівців стає науково-дослідна робота здобувачів (НДРС), яка забезпечує поєднання теоретичних знань із практичною діяльністю і сприяє вихованню відповідального ставлення до соціально-економічних і екологічних проблем.

Завдання НДРС у контексті цілей сталого розвитку:

- формування у здобувачів навичок критичного мислення та аналізу глобальних проблем через призму Цілей сталого розвитку;
- залучення молоді до пошуку інноваційних рішень у сфері енергоефективності, екологізації транспортних технологій і цифровізації;
- розвиток міждисциплінарних підходів щодо досліджень, що дають змогу поєднувати економічні, технічні та соціальні аспекти сталого розвитку.

В Українському державному університеті залізничного транспорту науково-дослідна робота здобувачів реалізована:

- через участь у всеукраїнських і міжнародних конкурсах та олімпіадах, де акцент зроблено на питаннях екологічної безпеки, оптимізації логістики, цифрової трансформації;
- виконання курсових і дипломних робіт, спрямованих на розроблення практичних рекомендацій для АТ «Укрзалізниця» з урахуванням принципів сталого розвитку;
- діяльність студентських наукових гуртків і проблемних груп, які досліджують тематику енергоощадності, раціонального використання ресурсів та інновацій у транспортній галузі;
- публікації наукових статей у фахових виданнях і збірниках конференцій, що формує у здобувачів навички наукової комунікації.

Висновки. Науково-дослідна робота здобувачів є важливим чинником інтеграції Цілей сталого розвитку в освітній процес. Вона сприяє не лише підвищенню рівня професійної підготовки майбутніх фахівців, але й формуванню в них соціальної відповідальності, готовності до впровадження

інноваційних рішень у транспортній сфері та розвитку національної економіки в умовах глобальних викликів.

1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. United Nations, 2015. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda>.
2. Цілі сталого розвитку: Україна. Національна доповідь 2021. Київ: Міністерство економіки України, 2021.
3. Інтегрований звіт АТ «Укрзалізниця» за 2023 рік. URL: <https://www.uz.gov.ua>.

*Канд. екон. наук, доцент кафедри
маркетингу, комерційної діяльності та
економічної теорії **М. В. Косич,**
старший викладач **О. М. Мкртичян**
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сталий розвиток є одним із важливих стовпів сучасного суспільства, що забезпечує рівновагу між різними сторонами його розвитку. Актуалізація сталого розвитку відбулася наприкінці ХХ століття, коли стало зрозумілим, що теперішні виробництва ведуть до виснаження наявних ресурсів і стрімкого забруднення навколишнього середовища, тому стало необхідним забезпечення балансу між сучасним задоволенням потреб без шкоди такого задоволення майбутнім поколінням [2]. Забезпечення сталого розвитку відображено в низці ініціатив міжнародних організацій, що відгукнулося й в Україні Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» [1].

В Указі перелічені сімнадцять глобальних Цілей сталого розвитку держави для підвищення якості життя населення країни, серед яких аж вісім стосуються екологічної складової існування людини. Така увага до цього питання викликає необхідність формування екологічної свідомості та відповідальності суспільства, що можна втілити в освітньому процесі сьогодні. Впровадження принципів сталого розвитку підвищить рівень підготовки фахівців у розв'язанні сучасних проблем країни та раціональному використанні наявних ресурсів.